

Kannanotto

6.11.2008

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta vastustaa poikien ei-lääketieteellisen ympärileikkauksen sallimista

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta vastustaa poikien ei-lääketieteellisen ympärileikkauksen sallimista. Tällaiset uskonnollisista, kulttuurisista tai muista rituaalisista syistä tehtävät poikien ympärileikkaukset vaarantavat lapsen perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Sosiaali- ja terveysministeriössä valmistellaan poikien ei-lääketieteellisen ympärileikkauksen sääntelyn jatkotoimenpiteitä hallituksen ratkaistavaksi.

Suomessa poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus liittyy käytännössä uskonnollisten perinteiden noudattamiseen juutalaisuuden ja islamin piirissä. Juutalaiset poikalapset ympärileikataan kahdeksan päivän ikäisinä ja islaminuskoiset pojat useimmiten noin 7-vuotiaina. Ympärileikkaukset suoritetaan siten iässä, jolloin lapsella ei ole mahdollisuutta ottaa kantaa toimenpiteen suorittamiseen. Ei-lääketieteellisellä ympärileikkauksella poikalapselta poistetaan tervettä kudosta, ja siten tuotetaan pysyvä ruumiillinen vamma, jolla on sekä elämänlaadullisia että terveydellisiä vaikutuksia.

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta katsoo, että poikien ei-lääketieteelliset ympärileikkaukset loukkaavat poikalasten oikeutta koskemattomuuteen. Kansainvälinen lapsen oikeuksien sopimus asettaa valtiolle nimenomaisen velvollisuuden ryhtyä toimenpiteisiin lapsen terveydelle vahingollisten perinteisten tapojen poistamiseksi. Jos sitä vastoin poikien ei-lääketieteellisen ympärileikkauksen salliva laki hyväksyttäisiin, antaisi se lapsen vanhemmille entistä pidemmälle menevän oikeuden puuttua lapsen koskemattomuuteen päättäessään pojan ympärileikkauksesta. Poikien ei-lääketieteellisen ympärileikkauksen salliminen lisäisi todennäköisesti toimenpiteen hyväksyttävyyttä ja tällaiset ympärileikkaukset saattaisivat yleistyä nykyisestä.

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta toteaa lisäksi, että tyttöjen ympärileikkaukset ovat kaikissa muodoissaan tuomittavia. Tyttöjen ympärileikkauksen keskeisenä pyrkimyksenä on naisten seksuaalisuuden kontrollointi ja tukahduttaminen. Teoriassa tyttöjen ympärileikkauksia on Suomessa tarkasteltu rikoslain pahoinpitelytunnusmerkistön täyttävinä tekoina. Käytännössä pahoinpitelysyytteitä tyttöjen ympärileikkauksista ei kuitenkaan ole nostettu.

Lisätietoja: Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja Heidi Hautala 050-511 3129 ja tasa-arvoasiain neuvottelukunnan Miesjaoston puheenjohtaja Kari Uotila 050-512 3031